



Onze zaterdagse Saturday ...

Nieuwsbrief december 2012
Tuma Viela

...“We also want Ghana to be clean...!” zegt een kind van een jaar of tien tussen neus en lippen door tegen mij als hij met zijn rugzak de klas uitkomt en me in de winkel aantreft...

Ik kan het joch wel zoenen! Ik knipoog naar Hamdia waar ik met nog meer bewondering naar kijk... Ze doet het fantastisch als ‘juf’ in ons nieuwe klaslokaaltje alsof ze al jaren voor de klas staat! Met overgave en de overtuiging dat het een heel belangrijke taak is die ze heeft toebedeeld gekregen licht ze de kinderen voor waarom het voor alles en iedereen beter is om Tamale schoon te maken en ‘clean’ te houden...

We bezoeken af en toe door de week nog wel eens een school in town, maar de zaterdag hebben we uitgeroepen tot “Voorlichtings Dag” in de werkplaats zelf... Al de kinderen die deze dag hun zakjes in komen leveren mogen eerst in de winkel het artikel uitkiezen dat ze willen hebben en gaan vervolgens om de grote tafel in het klaslokaaltje zitten waar Hamdia een praatje houdt, de kids dingen laat vertellen en waar we een lied zingen met de gitaar over “Litter”..., zwerfafval. Zo ontzettend leuk! Of Hamdia nu met één kind te maken heeft die er op dat moment is of een groep van vijftien, ze geeft ze alle tijd en aandacht! Wat een verrijking van het toch al zo mooie werk wat we hier met elkaar doen! We willen het later nog wat uitbreiden door een boek aan te leggen met als titel: “I keep Tamale clean”, waar de kinderen die dat óók willen hun naam in kunnen schrijven om het allemaal wat serieuzer te maken. De kinderen die dat doen krijgen dan een button op hun schooltas, regenjas of pet gespeld met de tekst; “I love Tamale, I keep it clean!” zodat ze er zélf, maar ook anderen, steeds weer aan herinnert worden... Want dat is hier zo lastig! Om bij je standpunt, je goede voornemen te blijven als maar zo weinig mensen zich er echt voor interesseren! Waarom zou je je troep niet óók gewoon op straat gooien als je vriendjes, je ouders, je leraren, iedereen om je heen het achteloos steeds maar blijft doen en niemand je erop aanspreekt als je de zwerfafvalberg alleen maar groter maakt dan die al is?! Daarom moet het zichtbaar worden wat we met elkaar willen bereiken... overal en altijd!

Met dat idee hebben we in de werkplaats nog een geweldig plan bedacht: We willen de saaie afvalcontainers -waar Tamale er een stuk of negentig van heeft die verspreid staan in elke wijk- op laten fleuren door kunstenaars uit Tamale met aansprekende beelden en een pakkende tekst die wijzen op zorgvuldig omgaan met het milieu. We willen leerlingen van het voortgezet onderwijs door middel van een wedstrijd de afbeeldingen en slogans laten verzinnen en ontwerpen en zo zal er in elke wijk aandacht geschonken worden aan zwerfafval. Het leuke is dat die vuilcontainers om de paar dagen worden geleegd waarbij ze op een vrachtwagen als een ‘rijdende bezienswaardigheid’ door de stad moeten

om naar de vuilstort vervoerd te worden en wordt er een lege, andere 'veelzeggende' container teruggeplaatst. Zo krijgt elke wijk een wisselende expositie te zien die aanmoedigt om Tamale "Litter-free" te maken. Traditioneel zijn het meestal de kinderen die het erf vegen en die er op uit gestuurd worden om het afval naar de container te brengen... Ik zie ze al nieuwsgierig rondom de containers staan, reuze trots als ze de Engelse tekst kunnen lezen...! Om de echte 'Tamalese vuilnismannen' enthousiast te maken voor dit idee heb ik een aantal voorbeelden gemaakt op de computer... Zou het niet prachtig zijn als deze spraakmakende containers een plekje veroveren in de stad?! Nu maar hopen dat de mensen van de "ZOOM-LION" -zoals de ophaaldienst hier heet- er net zo enthousiast over zullen zijn als wij... We gaan deze maand nog met elkaar om dezelfde tafel in ons klaslokaaltje zitten die we voor dit soort gelegenheden gekscherend onze 'conference hall' noemen... !

...By the way... We vinden het fantastisch dat er op dit moment in Gambia een werkplaats naar het concept van "Tuma-Viela" wordt opgezet. We hopen dat het daar net zo veel positieve reacties teweeg zal brengen als hier! We hebben met heel veel plezier korte filmpjes voor onze collega's in Gambia gemaakt hoe wij een schooltas en een schooletui maken en ook zijn er artikelen van onze werkplaats naar hen onderweg... We zijn heel erg benieuwd naar de resultaten daar en we hopen in de toekomst veel van elkaar te kunnen opsteken...!

De zaterdag is sowieso al een speciale dag in de werkplaats. De kinderen van onze medewerkers hoeven niet naar school en vinden het heerlijk om met het nieuwe speelgoed te spelen dat gearriveerd is. De lange veranda die aan de binnenplaats van ons compound-house grenst is ideaal voor de kids en ze spelen er naar hartenlust met de tractors, de fietsjes, de step die razend populair is, de duploblokken waarmee nu echt gebouwd wordt en de poppen die van rug tot rug gaan bij de meisjes die er helemaal verliefd op zijn! Onze tweede kleine, pasgeboren baby, Hibatu zal er straks net als onze eerste, Ayara aan moeten geloven bij deze peutermoeders!

Rahina en Ikelima, twee meiden van de 'Special School', een soort ZMLK school, lopen deze dag in de week stage bij ons en ze vinden het geweldig! Rahina weet zich al aardig te redden op de naaimachine en Ikelima heeft het razend druk met het losknippen van de zakjes. Lizzy en Faruk, mijn twee dove pubers hebben hier in de werkplaats hun 'zaterdagbaantje' dus al met al is de zaterdag een hectische, vrolijke, intense en zeer levendige afsluiting van onze werkweek!

Het is half vijf... we stoppen er mee voor deze week... stof vliegt aan alle kanten op als de bezems door de ruimtes vliegen en ook buiten wordt alles netjes schoon geveegd. De kinderen parkeren hun wagenpark in de shop en Haruna tilt Lizzy uit haar rolstoel, zet haar achter op mijn motor en gaat er vlak naast zitten om haar in de gaten te houden, maar ook in afwachting van het dagloon dat hij zo krijgt en héél graag om wil gaan zetten... Er komen op de valreep nog een paar kinderen aangerend met oude cementzakken vol met zakjes... Ze worden nog snel geholpen voordat de luiken dicht gaan... Gafaru, onze "zakjesknipper" zit nog binnen achter de trapnaaimachine waar hij sinds kort zijn hart aan verpand heeft. "Kijk eens, ik kan het met losse

handen...!" roept hij en hij houdt zijn beide handen wat angstvallig in de lucht als een kind dat hetzelfde trucje op zijn nieuwe fiets uitprobeert... We kijken elkaar aan en proesten het uit... "Kom naar buiten man! Maandag mag je weer...!"